

Vapaaehtoinen
pelastuspalvelu

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu

LÄNSI-SUOMEN PIIRI TOIMINTAKERTOMUS 2019

Toimintakertomus 2019

Tämä on Länsi Suomen piirin Vapepan, Pohjanmaan ja Keski-Suomen maakuntatoimikuntien yhteinen toimintakertomus.

Toimintakertomuksessa tuodaan esille koko piirin tapahtumia ja linjauksia, hälytystoimintaa sekä vuoden mittaan toteutunutta muuta Vapepan koulutus- ja harjoitustoimintaa, sekä muita huomioitavia asioita toimintavuoden varrelta.

Yleistä

Päättynyt toimintavuosi oli monella tapaa kauas tulevaisuuteen luotaavien muutosten vuosi. Paikallistoimikuntia aktivoitiin uudelleen, Vapepalle saatiin uusi päivystysvaihe, uudet nettisivut ja extranet-palvelu sekä uusi sähköinen M2 käyttöön kaikissa vapaaehtoisten matkalaskuissa. Harjoitustoiminnan osalta vuosi oli ennätysellinen, kevään Viita19 ja Lohi19-harjoituksia seurasivat syksyllä miltei päättymätön jatkumo valmiusharjoituksia Hilla19 ja Hela19 sekä valtakunnallinen Pisara19, viranomaisjohtoinen suuronnettomuusharjoitus Ähtärissä, Jäätyvä 19 sekä aluehallintoviraston LSS19-väestönsiirtoihin keskittynyt valmiusharjoitus.

Länsi-Suomen piirin valmiuden näkökulmasta tärkein ja myös pitkälle tulevaisuuteen luotsaava paikallistoimikuntauudistus laitettiin alulle kuluneena toimintavuonna. Piirin alueelle luotiin osittain uudelleen 9 paikallistoimikuntaa, ja lisäksi mukaan liitettiin uusi Kyrönmaan paikallistoimikunta rannikon ruotsinkielisen piirin alueelta, sekä Vapepa-toiminnan osalta Kuhmoinen Hämeen piiristä. Paikallistoimikunnat harjoittelivat syksyllä ensimmäisiä kertoja pitkäjänteisempää toiminnan suunnittelua ja siten myös jatkuvuuden hallintaa. Ennen vuodenvaihdetta maakuntatoimikuntien puheenjohtajiston tuella valmisteltiin Vapepan johtosääntöön pohjautuvaa paikallistoimikuntien toimintaohjetta. Pohjatyon ohjeeseen teki resurssikouluttaja **Sirkku Laurila** Jyväskylästä

Vapepan jo perinteinen valmiusavaus järjestettiin Ähtärissä 2.-3.2.2019. Tilaisuudessa SRAL:n **Jukka Pappinen** kertoi radioamatöörien mahdollisuuksista olla tukemassa mm. pelastuslaitosten varaviestiverkkoja. LSSAVI:n edustaja **Taru Ruutiainen** avasi huoltovarmuuden käsitettä vapaaehtoisten näkökulmasta. Valmiusavauksessa Ähtärissä palkittiin yhteensä 32 vapaaehtoista, mukana äänekoskelaiselle **Pertti Koivuselle** luovutettu Vapepan korkein huomionosoitus, ansioristi.

Uusia toimintamalleja

Muutoksia Vapepan hälyttämiseen

Yhteistyöviranomaisten järjestelmämuutokset tekivät mahdolliseksi viranomaisten tukipyynnöt hätäkeskuksen kautta. Tämän vuoksi kehitettiin yhdessä **Sovector Oy:n** kanssa uusi päivystysvaihe, jonka kautta kaikki Vapepa-verkoston tukea tarvitsevat viranomaiset ja muut tahot voivat hälyttää Vapepan jatkossa yhden puhelinumeroa kautta soittamalla. Uutta hälytyskeskusta ja hälytysnumeroiden jakelua hallinnoi piiri.

Käytännössä muutos koskee ainoastaan tukipyynnön siirtymistä hälyttäjältä valmiuspäivystäjille, yksittäiselle vapaaehtoiselle tieto avuntarpeesta tulee tutulla tavalla Ohton kautta tai joissain tapauksissa soittamalla. Hälytyskeskus ja uudet hälytysnumerot tulivat käyttöön 1.5.2019 alkaen koko piirin alueella.

Vapaaehtoisten matkalaskujen käsittely muuttui

Jatkossa vapaaehtoiset tekevät henkilökohtaisen, sähköisen M2-matkalaskun 2 viikon kuluessa avustustehtävän päättymisestä, mikäli viranomaisen tai vapaaehtoisavun tilaajan kanssa on sovittu matkojen korvaamisesta.

Matkakorvaus maksetaan sopimusten mukaisesti kokoontumiseen johtaneesta hälytystapahtumasta ja siten laskun perusteena on henkilön ilmoittautuminen tehtäväpaikalla, sekä siitä tehdyt asianmukaiset, vapaaehtoisjohtajan varmentamat kirjaukset. Paperisia matkalaskuja ei voi enää jatkossa lähettää sähköpostissa tai toimittaa muuten tehtävän päättymisen jälkeen.

Lyyti-ilmoittautumisjärjestelmä otettiin käyttöön myös Vapepa-kurssien yhteydessä vuoden alussa, sekä valtakunnallinen Vapepan lomakeudistus saatiin päätökseen.

Uudet nettisivut ja extranet tehokäyttöön

Uudet alueelliset nettisivut julkaisiin kesäkuussa ja vanhat nettisivut poistuivat vuoden lopulla. Uudet sivut löytyvät jatkossa valtakunnallisten sivujen alisivuina, osoitteista www.vapepa.fi/keski-suomi ja www.vapepa.fi/pohjanmaa. Sivustot toimivat yhdessä valtakunnallisen pääsivun kanssa saumattomasti, ja mm. maakunnallinen koulutuskalenteri löytyy omilta alisivuilta suoraan. Piirin alueelle valittiin 2 vapaaehtoista, jotka päivittävät alueellisia sivustoja; Keski-Suomessa **Heikki Maukonen** ja Pohjanmaalla **Eija Pippola**.

Extranet-palvelu tukee jatkossa alueellisia nettisivuja. Extranetistä löytyy maakuntatoimikunnittain 2 ryhmää, kaikille avoimet Vapepa Keski-Suomi ja Vapepa Pohjanmaa-ryhmät, joissa löytyy jo nyt paljon alueellista toimintaa tukevaa tietoa, mm. toimikuntien kokouspöytäkirjat, yhteystiedot, tiedotteet ja tietoa tapahtumista. Paikallistoimikunnille luotiin omat kansiot extranettiin, josta yhdestä paikasta löytyy tarpeellista tietoa toimikunnan koulutusten järjestämiseen ja myös operatiiviseen toimintaan liittyvää tietoa.

Uudet sähköpostiosoitteet

Vanhat @pohjanmaanvapepa.fi ja @vapepakeski-suomi.fi -päätteiset sähköpostit poistuvat kokonaan vuoden loppuun mennessä. Jatkossa selvyiden vuoksi on käytössä yksi maakunnallinen sähköpostiosoite, jonne voi osoittaa kaikki työryhmille ja maakuntatoimikunnan luottamushenkilöille suunnatut viestit.

Keski-Suomen maakuntatoimikunta: keskisuomi@vapepa.info

Pohjanmaan maakuntatoimikunta: pohjanmaa@vapepa.info

Hälytystoiminta

Hälytystoiminnan osalta on nähtävissä selkeä ensihuoltotehtävien lisääntyminen. Osaltaan tämä liittyy tietoisuuden lisääntymiseen vapaaehtoisten hyödyntämisessä psykososiaalisen tuen tehtävillä. Nostoina vuoden varrelta Keski-Suomen henkisen tuen vapaaehtoisten tuki Savo-Karjalan piirille Kuopiossa sekä Pohjanmaalla yhteistyö kirkon hehu-toiminnan kanssa Alajärvellä kesällä 2019.

Keski-Suomen päivystäjät vastasivat viranomaisten tukipyyntöihin yhteensä 25 kertaa. Näistä 18 tehtävää liittyi henkilön katoamiseen, 4 ensihuoltotehtävää sekä 3 muuta auttamistehtävää.

Pohjanmaalla päivystäjät hälyttivät Vapepan vastaavasti 25 kertaa, näistä etsintähälytyksiä oli 14, ensihuoltotehtäviä 6 sekä 5 muuta auttamistilannetta

Valmiusharjoitukseen hälytettiin Keski-Suomessa 8 kertaa ja Pohjanmaalla 9 kertaa. Lisäksi Ohto-koulutusten yhteydessä tehtiin useita pienempiä hälytysharjoituksia. Vapaaehtoisten hälyttämisessä käytettiin jokaisella tehtävällä OHTO-järjestelmää.

Kaikki hälytystoiminta raportoitiin OHTO-järjestelmään, koulutus- ja harjoitustoiminta kirjattiin edellisen vuoden malliin koko piirin alueella yhteiselle lomakkeelle keskustuomiston ohjeiden mukaisesti.

Hälytystoiminnan tuotto 2019

Hälytystoiminnan tuottoina (hälytyskorvaus) Keski-Suomessa kirjattiin **7 424,04 €** (2018: 10 830,96 €) ja tilikauden ylijäämä **6 667,77 €**.

Pohjanmaalla hälytystoiminnan tuottoja kertyi **2 690,44 €** (2018: 6 265,29 €) ja tilikauden ylijäämä **3 443,30 €**.

Vapepan koulutus ja harjoitustoiminta

Vapepa toiminta jatkui koko piirin alueella vilkkaana. Etsinnän, ensihuollon ja viestin peruskursseja järjestettiin 9 kpl, maastojohtajakursseja 4 kpl. Muita koulutuksia 23 kpl (mm. valmiuspäivystäjien ja Vapepan johtoryhmien koulutuksia ja Ohto-koulutuksia, liikenteenohjaus ja tieliikenteen häiriönhallinta). **Eri tyyppisiä Vapepan koulutustapahtumia piirin alueella järjestettiin yhteensä 36 kpl.**

Vapepa toimintaa esiteltiin erilaisilla messuilla tai yleisötilaisuuksissa 5 kertaa ja Vapepa Info-tilaisuuksia järjestettiin 18 kpl, osa eri oppilaitoksissa.

Isompia valmiusharjoituksia ja erityyppisiä yhteistoimintaharjoituksia järjestettiin 12 kpl, lisäksi hälytysryhmät järjestivät useita pienempiä erityyppisiä valmiutta kohottavia harjoituksia. **Valmiusharjoituksia yhteensä 22 kpl.**

Muita Vapepa-tilaisuuksia järjestettiin 55 kpl piirin alueella. (Kyläturvallisuus, alueellinen valmius, kyläsuunnitelmat, kotivarakoulutukset, toimikuntien kokoukset, toiminnan esittelyt ym.)

Vapepan toimintaan osallistui piirin alueella yhteensä 3533 henkeä vuoden aikana. Eri tyyppisiä tapahtumia järjestettiin yhteensä 113 kpl, joita oli järjestämässä yli 270 Vapepa-toimijaa. Kasvua toimintaan osallistuneiden määrässä oli yli 500 henkeä vuoteen 2018 verrattuna.

2019 piirin alueelle saatiin kolme uutta etsinnän valmiuskouluttajaa, **Miia Ahonen** ja **Annika Isomäki** Keski-Suomesta, sekä **Anne Mattila** Pohjanmaalta.

Vapepan koulutusten, harjoitusten ja muun toiminnan jakauma

